

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2002/92/EF

2005/EØS/49/31

av 9. desember 2002

om forsikringsformidling(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2 og artikkel 55,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere spiller en sentral rolle ved distribusjon av forsikrings- og gjenforsikringsprodukter i Fellesskapet.
- 2) Et første skritt for å lette utøvelsen av etableringsadgangen og adgangen til å yte tjenester for forsikringsagenter og –formidlere ble tatt ved rådsdirektiv 77/92/EØF av 13. desember 1976 om tiltak for å lette den faktiske utøvelse av etableringsadgang og adgang til å yte tjenester innen forsikringsagenters og forsikringsformidlers virksomhet (næringshovedgruppe 630 ISIC), særlig om overgangstiltak for disse former for virksomhet⁽⁴⁾.
- 3) Direktiv 77/92/EØF skulle få anvendelse til bestemmelser om samordning av nasjonale regler om adgang til utøvelse av virksomhet som forsikringsagent og forsikringsformidler trådte i kraft.
- 4) Kommisjonsrekommandasjon 92/48/EØF av 18. desember 1991 om forsikringsformidlere⁽⁵⁾ ble stort sett fulgt av medlemsstatene, og bidro til tilnærming av nasjonale bestemmelser om faglige krav til og registrering av forsikringsformidlere.
- 5) Det er imidlertid fortsatt betydelige forskjeller mellom nasjonale bestemmelser, noe som hindrer adgangen til og utøvelse av virksomhet som forsikrings- og gjenforsikringsformidlere i det indre marked. Direktiv 77/92/EØF bør derfor erstattes med et nytt direktiv.
- 6) Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere bør kunne benytte seg av traktatens bestemmelser om etableringsadgang og adgang til å yte tjenester.
- 7) Forsikringsformidlers manglende mulighet til fritt å utøve sin virksomhet i hele Fellesskapet gjør at det felles marked for forsikring ikke fungerer som det skal.
- 8) Samordningen av nasjonale bestemmelser om yrkesmessige krav til og registrering av personer som begynner og utøver virksomhet som forsikringsformidler, kan derfor bidra både til gjennomføringen av det felles marked for finansielle tjenester, og til at forbrukervernet på dette området bedres.
- 9) Ulike typer personer eller institusjoner, som agenter, formidlere og foretak som yter bank- og forsikringstjenester («bankforsikring»), kan distribuere forsikringsprodukter. Likebehandling av aktører og forbrukervern forutsetter at alle disse personer eller institusjoner omfattes av dette direktiv.
- 10) Dette direktiv inneholder en definisjon av «bundet forsikringsformidler» som tar hensyn til kjennetegnene ved markedene i visse medlemsstater, og hvor formålet er å fastsette registreringsvilkårene som får anvendelse på slike formidlere. Denne definisjonen er ikke ment å hindre medlemsstatene i å ha lignende begreper med hensyn til forsikringsformidlere som handler for og på vegne av et forsikringsforetak fullt ut på sistnevntes ansvar, men som har fullmakt til å motta premier eller beløp ment for kunden, i samsvar med de finansielle garantier fastsatt i dette direktiv.
- 11) Dette direktiv bør få anvendelse på personer hvis virksomhet består i å yte forsikringsformidlingstjenester til tredjemann mot vederlag, enten i form av penger eller en annen form for avtalt økonomisk fordel som er knyttet til ytelsen.
- 12) Dette direktiv bør ikke få anvendelse på personer med annen yrkesvirksomhet, som skatteeksperter eller regnskapsførere, som ved enkelte anledninger gir råd om forsikringsdekning som ledd i denne andre yrkesvirksomhet, og det bør heller ikke få anvendelse på personer som bare gir generelle opplysninger om forsikringsprodukter, forutsatt at formålet med denne virksomheten ikke er å hjelpe kunden med å inngå eller oppfylle en forsikrings- eller gjenforsikringsavtale, yrkesmessig skadebehandling for et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak, eller taksering og oppgjør av skadetilfeller.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 9 av 15.1.2003, s. 3, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 115/2003 av 26. september 2003 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 64 av 18.12.2003, s. 21.

(1) EFT C 29 E av 30.1.2001, s. 245.

(2) EFT C 221 av 7.8.2001, s. 121.

(3) Europaparlamentsuttalelse av 14. november 2001 (EFT C 140 E av 13.6.2002, s. 167), Rådets felles holdning av 18. mars 2002 (EFT C 145 E av 18.6.2002, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 13. juni 2002 (ennå ikke offentliggjort i EFT), Rådsbeslutning av 28. juni 2002.

(4) EFT L 26 av 31.1.1977, s. 14. Direktivet sist endret ved tilfredselsesakten av 1994.

(5) EFT L 19 av 28.1.1992, s. 32.

- 13) Dette direktiv bør ikke få anvendelse på personer som utøver forsikringsformidling som en binæring, på visse strenge vilkår.
- 14) Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere bør registreres hos vedkommende myndighet i den medlemsstat der de har sitt bosted eller hovedadministrasjon, forutsatt at de oppfyller strenge yrkesmessige krav til kompetanse, god vandel, dekning gjennom yrkesansvarsforsikring og økonomisk evne.
- 15) Denne registreringen bør gi forsikrings- og gjenforsikringsformidlere rett til å utøve virksomhet i andre medlemsstater i samsvar med prinsippene om etableringsadgang og adgang til å yte tjenester, forutsatt at en hensiktsmessig framgangsmåte for melding er fulgt mellom vedkommende myndigheter.
- 16) Det er behov for passende sanksjoner overfor personer som utøver forsikrings- eller gjenforsikringsformidling uten å være registrert, forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som benytter seg av tjenester fra uregistrerte formidlere, og overfor formidlere som ikke overholder nasjonale bestemmelser vedtatt i henhold til dette direktiv.
- 17) Samarbeid og informasjonsutveksling mellom vedkommende myndigheter er av avgjørende betydning for å verne forbrukerne og sikre soliditeten til forsikrings- og gjenforsikringsvirksomheten i det felles marked.
- 18) Det er av avgjørende betydning for forbrukeren å vite om vedkommende har å gjøre med en formidler som gir råd om produkter fra et bredt utvalg forsikringsforetak, eller om produkter som tilbys av et begrenset antall forsikringsforetak.
- 19) Dette direktiv bør fastsette forsikringsformidlers forpliktelser til å gi kunder informasjon. En medlemsstat kan i den forbindelse opprettholde eller vedta strengere bestemmelser som kan pålegges forsikringsformidlere, uavhengig av bosted, som utøver formidlingsvirksomhet på medlemsstatens territorium, forutsatt at disse strengere bestemmelsene er i samsvar med fellesskapsretten, herunder europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked («Direktivet om elektronisk handel»)(¹).
- 20) Dersom formidleren erklærer at hun/han gir råd om produkter fra et bredt utvalg forsikringsforetak, bør hun/han gjennomføre en upartisk og tilstrekkelig bred analyse av produktene som finnes på markedet. Alle formidlere bør dessuten begrunne sine råd.
- 21) Behovet for å kreve slike opplysninger er mindre dersom kunden er et selskap som ønsker gjenforsikring eller forsikringsdekning for kommersielle og industrielle risikoer.
- 22) Det er behov for hensiktsmessige og effektive klage- og skadeerstatningsordninger i medlemsstatene for å løse tvister mellom forsikringsformidlere og kunder, eventuelt ved bruk av eksisterende ordninger.
- 23) Uten at det berører kundenes rett til å bringe saker inn for domstolene, bør medlemsstatene oppfordre offentligrettslige eller privatrettslige organer som er opprettet med tanke på utenrettslig løsning av tvister, til å samarbeide for å løse tverrnasjonale tvister. Formålet med et slikt samarbeid kunne for eksempel være å gjøre det mulig for kundene å kontakte utenrettslige organer som er opprettet i deres bostedsstat, i forbindelse med klager på forsikringsformidlere som er etablert i andre medlemsstater. Opprettelsen av nettet FIN-NET gir bedre hjelp til forbrukere som benytter tjenester over landegrensene. I bestemmelsene om framgangsmåter bør det tas hensyn til kommisjonsrekommendasjon 98/257/EF av 30. mars 1998 om de prinsipper som får anvendelse på organer med ansvar for utenomrettslig løsning av forbrukertvister(²).
- 24) Direktiv 77/92/EØF bør derfor oppheves —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Artikkel 1

Virkeområde

1. Dette direktiv fastsetter regler for adgang til og utøvelse av forsikrings- og gjenforsikringsformidling for fysiske og juridiske personer som er eller ønsker å bli etablert i en medlemsstat.
2. Dette direktiv får ikke anvendelse på personer som tilbyr formidling av forsikringsavtaler, dersom samtlige følgende vilkår er oppfylt:
 - a) forsikringsavtalen krever bare kunnskap om den forsikringsdekningen som tilbys,
 - b) forsikringsavtalen er ikke en livsforsikringsavtale,
 - c) forsikringsavtalen omfatter ikke dekning av ansvar,
 - d) forsikringsformidling er ikke den berørte personens hovedyrke,

(¹) EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1.

(²) EFT L 115 av 17.4.1998, s. 31.

e) forsikringen utgjør et supplement til produktet eller tjenesten som leveres av en gitt leverandør, dersom en slik forsikring dekker:

- i) risikoen for funksjonssvikt, tap av eller skade på varer levert av vedkommende leverandør, eller
- ii) skade på eller tap av bagasje og andre risikoer knyttet til en reise bestilt hos den berørte leverandør, selv om forsikringen omfatter livs- eller ansvarsforsikring, forutsatt at dekningen er underordnet hoveddekningen for risikoene knyttet til reisen,

f) det årlige premiebeløpet overstiger ikke 500 euro, og forsikringsavtalens totale gyldighetstid, herunder eventuelle fornyelser, overstiger ikke fem år.

3. Dette direktiv får ikke anvendelse på forsikrings- og gjenforsikringsformidlingstjenester som ytes i forbindelse med risikoer og forpliktelser inngått utenfor Fellesskapet.

Dette direktiv berører ikke en medlemsstats lovgivning om forsikringsformidling utøvd av forsikrings- og gjenforsikringsformidlere som er etablert i en tredjestat, og utøver sin virksomhet på medlemsstatens territorium i henhold til prinsippet om adgang til å yte tjenester, forutsatt at det garanteres likebehandling for alle personer som utøver eller har tillatelse til å utøve forsikringsformidling på dette markedet.

Dette direktiv regulerer ikke forsikringsformidling som utøves i tredjestater, eller virksomhet utøvd av forsikrings- eller gjenforsikringsforetak i Fellesskapet, som definert i første rådsdirektiv 73/239/EØF av 24. juli 1973 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁽¹⁾ og første rådsdirektiv 79/267/EØF av 5. mars 1979 om samordning av lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve virksomhet innen direkte livsforsikring⁽²⁾, som utøves gjennom forsikringsformidlere i tredjestater.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

- 1) «forsikringsforetak»: et foretak som har fått offentlig tillatelse i samsvar med artikkel 6 i direktiv 73/239/EØF eller artikkel 6 i direktiv 79/267/EØF,
- 2) «gjenforsikringsforetak»: et foretak som ikke er et forsikringsforetak eller et gjenforsikringsforetak i en tredjestat, og som har som hovedvirksomhet å overta risikoer avgitt av et forsikringsforetak, et gjenforsikringsforetak i en tredjestat eller andre gjenforsikringsforetak,

- 3) «forsikringsformidling»: virksomhet som består i å tilby, foreslå eller utføre annet forberedende arbeid i forbindelse med inngåelse av forsikringsavtaler, inngå slike avtaler, eller å medvirke ved administrasjonen og gjennomføringen av slike avtaler, særlig i forbindelse med et skadetilfelle.

Når slik virksomhet utøves av et forsikringsforetak eller en ansatt i et forsikringsforetak som handler på forsikringsforetakets ansvar, anses virksomheten ikke som forsikringsformidling.

Virksomhet som består i leilighetsvis å gi opplysninger som ledd i annen yrkesvirksomhet, dersom formålet med denne virksomheten ikke er å bistå kunden med inngåelse eller gjennomføring av en forsikringsavtale, yrkesmessig behandling av et forsikringsforetaks skadetilfeller eller taksering og oppgjør av skadetilfeller, anses heller ikke som forsikringsformidling.

- 4) «gjenforsikringsformidling»: virksomhet som består i å tilby, foreslå eller utføre annet forberedende arbeid i forbindelse med inngåelse av gjenforsikringsavtaler, inngå slike avtaler, eller å medvirke ved administrasjonen og gjennomføringen av slike avtaler, særlig i forbindelse med et skadetilfelle.

Når slik virksomhet utøves av et gjenforsikringsforetak eller en ansatt i et gjenforsikringsforetak som handler på gjenforsikringsforetakets ansvar, anses virksomheten ikke som gjenforsikringsformidling.

Virksomhet som består i leilighetsvis å gi opplysninger som ledd i annen yrkesvirksomhet, dersom formålet med denne virksomheten ikke er å bistå kunden med inngåelse eller gjennomføring av en gjenforsikringsavtale, yrkesmessig behandling av et gjenforsikringsforetaks skadetilfelle eller taksering og oppgjør av skadetilfeller, anses heller ikke som gjenforsikringsformidling.

- 5) «forsikringsformidler»: enhver fysisk eller juridisk person som mot vederlag starter eller utøver virksomhet innen forsikringsformidling,
- 6) «gjenforsikringsformidler»: enhver fysisk eller juridisk person som mot vederlag starter eller utøver virksomhet innen gjenforsikringsformidling,
- 7) «bundet forsikringsformidler»: enhver person som utøver virksomhet innen forsikringsformidling for og på vegne av et forsikringsforetak eller flere forsikringsforetak, dersom forsikringsproduktene ikke konkurrerer innbyrdes, men som ikke krever inn premier eller beløp for kunden, og som handler utelukkende på disse forsikringsforetakenes ansvar for foretakenes respektive produkter.

⁽¹⁾ EFT L 228 av 16.8.1973, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/13/EF (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 17).

⁽²⁾ EFT L 63 av 13.3.1979, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/12/EF (EFT L 77 av 20.3.2002, s. 11).

Med bundet forsikringsformidler menes også enhver person som utøver virksomhet innen forsikringsformidling i tillegg til sitt hovedyrke, og som handler på ett eller flere forsikringsforetaks ansvar for foretakenes respektive produkter, dersom forsikringen utgjør et supplement til varer eller tjenester som leveres i forbindelse med denne yrkesmessige hovedvirksomheten, og personen ikke krever inn premier eller beløp for kunden,

- 8) «store risikoer»: store risikoer som definert i artikkel 5 bokstav d) i direktiv 73/239/EØF,
- 9) «hjemstat»:
 - a) når formidleren er en fysisk person: den medlemsstat der hun/han har sitt bosted og utøver sin virksomhet,
 - b) når formidleren er en juridisk person: den medlemsstat der vedkommende har sitt forretningskontor eller, dersom vedkommende etter nasjonal lovgivning ikke har noe forretningskontor, den medlemsstat der hovedkontoret er,
- 10) «vertsstat»: den medlemsstat der en forsikrings- eller gjenforsikringsformidler har en filial eller yter tjenester,
- 11) «vedkommende myndigheter»: de myndigheter som hver medlemsstat utpeker i samsvar med artikkel 7,
- 12) «varig medium»: ethvert middel som gjør det mulig for kunden å lagre opplysninger rettet til vedkommende personlig, på en slik måte at opplysningene er tilgjengelige for framtidig bruk i et tidsrom som er tilpasset opplysningenes formål, og som gir mulighet til uendret reproduksjon av de lagrede opplysningene.

Varige medier omfatter særlig disketter, CD-ROM, DVD og harddisker i personlige datamaskiner der elektronisk post lagres, men ikke nettsted, med mindre disse oppfyller kriteriene i første ledd.

KAPITTEL II

REGISTRERINGSKRAV

Artikkel 3

Registrering

1. Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere skal registreres i sin hjemstat hos vedkommende myndighet som definert i artikkel 7 nr. 2.

Uten at det berører første ledd kan medlemsstatene bestemme at forsikrings- og gjenforsikringsforetak eller andre organer kan samarbeide med vedkommende myndigheter ved registrering av forsikrings- og gjenforsikringsformidlere, samt ved anvendelse av kravene i artikkel 4 på disse. Særlig kan bundne forsikringsformidlere registreres av et forsikringsforetak eller en sammenslutning av forsikringsforetak som står under tilsyn av vedkommende myndighet.

Medlemsstatene er ikke forpliktet til å anvende kravet i første og annet ledd på alle fysiske personer som arbeider i et foretak og som utøver virksomhet innen forsikrings- eller gjenforsikringsformidling.

Medlemsstatene skal registrere juridiske personer, og dessuten angi i registeret navnene på de fysiske personer i ledelsen som er ansvarlig for formidlingsvirksomheten.

2. Medlemsstatene kan opprette mer enn ett register for forsikrings- og gjenforsikringsformidlere, forutsatt at de fastsetter vilkårene for registrering av formidlere.

Medlemsstatene skal sørge for at det opprettes ett enkelt informasjonssted som gir hurtig og enkel tilgang til opplysningene fra de forskjellige registrene, og som skal bygges opp elektronisk og holdes løpende oppdatert. Dette informasjonsstedet skal videre inneholde opplysningene som angir vedkommende myndigheter i hver medlemsstat nevnt i nr. 1 første ledd. Det skal videre framgå av registeret i hvilke(t) land formidleren utøver virksomhet etter reglene om etableringsadgang eller adgangen til å yte tjenester.

3. Medlemsstatene skal sørge for at registrering av forsikringsformidlere, herunder bundne forsikringsformidlere, og gjenforsikringsformidlere underlegges oppfyllelse av de yrkesmessige krav fastsatt i artikkel 4.

Medlemsstatene skal videre sørge for at forsikringsformidlere, herunder bundne forsikringsformidlere, og gjenforsikringsformidlere som ikke lenger oppfyller disse kravene, strykes fra registeret. Vedkommende myndighet skal regelmessig gjennomgå om vilkårene for registreringen er oppfylt. Om nødvendig skal hjemstaten på en hensiktsmessig måte underrette vertsstaten om en slik stryking fra registeret.

4. Vedkommende myndigheter kan utstede et dokument til forsikrings- eller gjenforsikringsformidlere som gir berørte parter mulighet til å kontrollere at formidleren er korrekt registrert ved å søke i registeret eller i registrene nevnt i nr. 2.

Dokumentet skal minst inneholde opplysningene nevnt i artikkel 12 nr. 1 bokstav a) og b), og dersom det gjelder juridiske personer, navnet på den fysiske person eller de fysiske personer nevnt i nr. 1 fjerde ledd i denne artikkel.

Medlemsstaten skal kreve at dokumentet returneres til den vedkommende myndighet som utstede det når vedkommende forsikrings- eller gjenforsikringsformidler ikke lenger er registrert.

5. Registrerte forsikrings- og gjenforsikringsformidlere skal kunne starte og utøve forsikrings- og gjenforsikringsvirksomhet i Fellesskapet i henhold til etableringsadgangen og til adgangen til å yte tjenester.

6. Medlemsstatene skal påse at forsikringsforetak bare benytter forsikrings- eller gjenforsikringsformidlingstjenester fra registrerte forsikrings- og gjenforsikringsformidlere, og fra personer nevnt i artikkel 1 nr. 2.

Artikkel 4

Yrkesmessige krav

1. Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere skal ha passende kunnskap og kompetanse som fastsatt av formidlerens hjemstat.

Hjemstatene kan tilpasse kunnskaps- og kompetansekravene ut fra forsikrings- eller gjenforsikringsformidlerens virksomhet og de produkter som distribueres, særlig dersom formidlerens yrkesmessige hovedvirksomhet ikke er forsikringsformidling. I slike tilfeller kan formidleren utøve forsikringsformidling bare dersom en forsikringsformidler som oppfyller kravene i denne artikkel, eller et forsikringsforetak, påtar seg fullt ansvar for vedkommende formidlers handlinger.

Medlemsstatene kan for tilfellene nevnt i annet ledd i artikkel 3 nr. 1 fastsette at forsikringsforetaket skal kontrollere at formidlernes kunnskaper og kompetanse er i samsvar med kravene fastsatt i første ledd i dette nummer, og om nødvendig gi slike formidlere opplæring som er i samsvar med kravene som gjelder de produkter som selges av disse formidlerne.

Medlemsstatene behøver ikke anvende kravet som nevnt i første ledd i dette nummer på alle fysiske personer som arbeider i et foretak som utøver forsikrings- eller gjenforsikringsformidling. Medlemsstatene skal sørge for at en rimelig andel av de personer i ledelsen i slike foretak som er ansvarlige for formidling av forsikringsprodukter og personer som er direkte involvert i forsikrings- og gjenforsikringsformidling, kan vise at de besitter nødvendig kunnskap og kompetanse for å utføre sine oppgaver.

2. Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere skal ha godandel. Et minstekrav er at de ikke står oppført i strafferegisteret eller i noe annet tilsvarende nasjonalt register for alvorlige straffbare forhold knyttet til formuesforbrytelser eller andre forbrytelser i forbindelse med finansiell virksomhet, og de skal ikke tidligere ha blitt slått konkurs, med mindre de har fått oppreisning i samsvar med nasjonal lovgivning.

Medlemsstatene kan i samsvar med bestemmelsene i annet ledd i artikkel 3 nr. 1 tillate at forsikringsforetaket kontrollerer at forsikringsformidleren har godandel.

Medlemsstatene behøver ikke anvende kravet som nevnt i første ledd i dette nummer på alle fysiske personer som arbeider i et foretak og som utøver forsikrings- eller gjenforsikringsformidling. Medlemsstatene skal sørge for at ledelsen i slike foretak og alle ansatte som er direkte involvert i forsikrings- og gjenforsikringsformidling, oppfyller dette kravet.

3. Forsikrings- og gjenforsikringsformidlere skal ha en yrkesansvarsforsikring eller en annen tilsvarende garanti som er gyldig på hele Fellesskapets territorium, som dekker erstatningsansvar for yrkesmessig uaktsomhet på minst EUR 1 000 000 per skadetilfelle og totalt EUR 1 500 000 for alle skadetilfeller i løpet av et år, med mindre en slik forsikring eller tilsvarende garanti allerede er besørget av et forsikringsforetak, gjenforsikringsforetak eller et annet foretak som forsikrings- eller gjenforsikringsformidleren handler på vegne av, eller som forsikrings- eller gjenforsikringsformidleren har fullmakt til å handle for, eller dersom et slikt foretak har påtatt seg fullt ansvar for formidlerens handlinger.

4. Medlemsstatene skal treffe alle tiltak som er nødvendige for å beskytte kunder mot forsikringsformidlerens manglende evne til å overføre premien til forsikringsforetaket, eller til å overføre erstatningsbeløpet eller en tilbakebetaling av premien til den forsikrede.

Slike tiltak skal ha en eller flere av følgende utforminger:

- a) lov- eller avtalebestemmelser om at pengebeløp betalt av kunden til formidleren skal betraktes som betalt til foretaket, mens pengebeløp betalt av foretaket til formidleren ikke skal betraktes som betalt til kunden før kunden faktisk mottar beløpet,
- b) et krav om at forsikringsformidlere skal ha en økonomisk evne som til enhver tid tilsvarer 4 % av de samlede årlige mottatte premier, med et minstebeløp på EUR 15 000,
- c) et krav om at kundenes pengebeløp skal overføres via strengt atskilte klientkontoer, og at disse kontoene ikke skal brukes til å tilbakebetale andre kreditorer i tilfelle konkurs,
- d) et krav om at det opprettes et garantifond.

5. Et krav for å utøve virksomhet innen forsikrings- eller gjenforsikringsformidling er at de yrkesmessige krav i denne artikkel til enhver tid er oppfylt.

6. Medlemsstatene kan skjerpe eller supplere kravene i denne artikkel for forsikrings- eller gjenforsikringsformidlere som er registrert på deres territorium.

7. Beløpene nevnt i nr. 3 og 4 skal revideres regelmessig slik at endringer i den europeiske konsumprisindeksen som offentliggjøres av Eurostat, kan tas i betraktning. Den første revisjonen skal finne sted fem år etter dette direktivs ikrafttredelse, og de påfølgende revisjonene fem år etter forrige revisjonsdato.

Beløpene skal justeres automatisk ved at grunnbeløpet i euro økes med den prosentvise endringen i konsumprisindeksen som har funnet sted mellom datoen for dette direktivs ikrafttredelse og første revisjon, eller mellom datoen for siste revisjon og den nye revisjonen, og skal avrundes oppover til nærmeste euro.

*Artikkel 5***Vern av ervervede rettigheter**

Medlemsstatene kan bestemme at de personer som utøvde forsikringsformidling før 1. september 2000, som var oppført i et register og som var på et opplærings- og erfaringsnivå tilsvarende det som kreves etter dette direktiv, automatisk skal oppføres i registeret som skal utarbeides, når kravene i artikkel 4 nr. 3 og 4 er oppfylt.

*Artikkel 6***Melding om etablering eller tjenesteyting i andre medlemsstater**

1. Enhver forsikrings- eller gjenforsikringsformidler som akter å utøve virksomhet for første gang i en eller flere medlemsstater i henhold til adgangen til å yte tjenester eller etableringsadgangen, skal underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten.

Senest en måned etter denne underretningen skal vedkommende myndigheter underrette vedkommende myndigheter i enhver vertsstat som ønsker det, om forsikrings- eller gjenforsikringsformidlerens intensjon, og samtidig underrette den berørte formidleren.

Forsikrings- eller gjenforsikringsformidleren kan starte sin virksomhet én måned etter den dato da hun/han ble underrettet av vedkommende myndigheter i hjemstaten om underretningen nevnt i annet ledd. Formidleren kan starte sin virksomhet umiddelbart dersom vertsstaten ikke ønsker å bli underrettet om dette.

2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om sitt ønske om underretning i samsvar med nr. 1. Kommisjonen skal underrette alle medlemsstatene om dette.

3. Vedkommende myndigheter i vertsstaten kan treffe alle tiltak som er nødvendige for på en hensiktsmessig måte å offentliggjøre hvilke vilkår som, av hensyn til allmennhetens interesse skal gjelde for utøvelse av de berørte former for virksomhet på deres territorium.

*Artikkel 7***Vedkommende myndigheter**

1. Medlemsstatene skal utpeke de vedkommende myndigheter som har som oppgave å sikre gjennomføringen av dette direktiv. De skal underrette Kommisjonen om dette og angi hvordan oppgavene eventuelt er fordelt.

2. Myndighetene omhandlet i nr. 1 skal være offentlige myndigheter eller organer, anerkjent etter nasjonal lovgivning eller anerkjent av offentlige myndigheter som er uttrykkelig gitt fullmakt til dette etter nasjonal lovgivning. De skal ikke være forsikrings- eller gjenforsikringsforetak.

3. Vedkommende myndigheter skal ha den fullmakt som er nødvendig for at de skal kunne utføre sin oppgave. Dersom det finnes mer enn én vedkommende myndighet på en medlemsstats territorium skal medlemsstaten sørge for at de samarbeider nært, slik at de kan utføre sine respektive oppgaver på en effektiv måte.

*Artikkel 8***Sanksjoner**

1. Medlemsstatene skal fastsette passende sanksjoner for de tilfeller der en person utøver forsikrings- eller gjenforsikringsformidling uten å være registrert i en medlemsstat og ikke er omfattet av artikkel 1 nr. 2.

2. Medlemsstatene skal fastsette passende sanksjoner overfor forsikrings- og gjenforsikringsforetak som benytter forsikrings- eller gjenforsikringsformidlingstjenester fra personer som ikke er registrert i en medlemsstat og ikke er nevnt i artikkel 1 nr. 2.

3. Medlemsstatene skal fastsette passende sanksjoner for de tilfeller der en forsikrings- eller gjenforsikringsformidler ikke overholder de nasjonale bestemmelsene som vedtas i henhold til dette direktiv.

4. Dette direktiv skal ikke berøre vertsstatenes myndighet til å treffe passende tiltak for å hindre eller straffe overtredelser begått på deres territorium som strider mot lover eller forskrifter de har vedtatt av hensyn til allmennhetens interesse. Dette omfatter adgang til å hindre forsikrings- eller gjenforsikringsformidlere som ikke overholder bestemmelsene, i å starte ny virksomhet på deres territorium.

5. Ethvert tiltak som treffes som innebærer sanksjoner eller restriksjoner på virksomheten til en forsikrings- eller gjenforsikringsformidler, må være tilstrekkelig begrunnet og meddelt den berørte formidleren. Tiltaket skal kunne prøves for domstolene i den medlemsstat der det ble truffet.

*Artikkel 9***Informasjonsutveksling mellom medlemsstatene**

1. Vedkommende myndigheter i de ulike medlemsstatene skal samarbeide for å sikre at bestemmelsene i dette direktiv anvendes på riktig måte.

2. Vedkommende myndigheter skal utveksle informasjon om forsikrings- og gjenforsikringsformidlere som er blitt gjenstand for en sanksjon som nevnt i artikkel 8 nr. 3, eller et tiltak som nevnt i artikkel 8 nr. 4, som kan føre til at de strykes fra registeret. Dessuten kan vedkommende myndigheter på anmodning fra en annen myndighet utveksle relevant informasjon seg imellom.

3. Alle personer som har plikt til å motta eller gi opplysninger i forbindelse med dette direktiv er pålagt taushetsplikt som fastsatt i artikkel 16 i rådsdirektiv 92/49/EØF av 18. juni 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak av livsforsikring og om endring av direktiv 73/239/EØF og 88/357/EØF (tredje direktiv om annen forsikring enn livsforsikring)⁽¹⁾ og artikkel 15 i rådsdirektiv 92/96/EØF av 10. november 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte livsforsikring og om endring av direktiv 79/267/EØF og 90/619/EØF (tredje livsforsikringsdirektiv)⁽²⁾.

Artikkel 10

Klager

Medlemsstatene skal sørge for at det etableres framgangsmåter som gir kunder og andre berørte parter, særlig forbrukersamenslutninger, mulighet til å inngi klage på forsikrings- og gjenforsikringsformidlere. I alle tilfeller skal klager besvares.

Artikkel 11

Utenrettslig tvisteløsning

1. Medlemsstatene skal oppmuntre til innføring av hensiktsmessige og effektive klage- og erstatningsordninger for utenrettslig løsning av tvister mellom forsikringsformidlere og kunder, idet eksisterende organer benyttes når det er hensiktsmessig.

2. Medlemsstatene skal oppmuntre til samarbeid mellom disse organene i forbindelse med løsning av tverrnasjonale tvister.

KAPITTEL III

INFORMASJONSKRAV FOR FORMIDLERE

Artikkel 12

Informasjon gitt av forsikringsformidleren

1. Før inngåelse av en første forsikringsavtale og om nødvendig ved endring eller fornyelse av avtalen, skal en forsikringsformidler gi kunden minst informasjon om følgende:

- sin identitet og adresse,
- hvilket register hun/han er oppført i, og hvordan det kan kontrolleres at vedkommende er registrert,
- om vedkommende har en direkte eller indirekte eierandel som utgjør mer enn 10 % av stemmerettene eller kapitalen i et bestemt forsikringsforetak,
- om et bestemt forsikringsforetak, eller morforetaket til forsikringsforetaket, har en direkte eller indirekte eierandel som utgjør mer enn 10 % av forsikringsformidlerens stemmeretter eller kapital,

- framgangsmåtene nevnt i artikkel 10 som gir kunder eller andre berørte parter muligheten til å inngi klage på forsikrings- og gjenforsikringsformidlere, og eventuelt om de utenrettslige klage- og skadeerstatningsordningene nevnt i artikkel 11.

Forsikringsformidleren skal dessuten når det gjelder avtalen som tilbys, informere kunden om hun/han:

- gir råd basert på forpliktelsen til å foreta en objektiv analyse som nevnt i nr. 2, eller
- er avtalemessig forpliktet til å utøve forsikringsformidling utelukkende i samarbeid med med ett eller flere forsikringsforetak. I så fall skal formidleren på anmodning fra kunden opplyse om navnene på disse forsikringsforetakene, eller
- ikke er avtalemessig forpliktet til å utøve forsikringsformidling utelukkende i samarbeid med ett eller flere forsikringsforetak og ikke gir råd basert på forpliktelsen til å foreta en objektiv analyse som nevnt i nr. 2. I så fall skal formidleren på kundens anmodning opplyse om navnene på forsikringsforetakene den kan samarbeide med, og samarbeider med.

I de tilfeller der opplysninger skal gis bare på kundens anmodning, skal kunden informeres om retten til å anmode om slike opplysninger.

2. Når forsikringsformidleren informerer kunden om at formidleren gir råd på grunnlag av en objektiv analyse, er hun/han forpliktet til å gi råd på grunnlag av en analyse av et tilstrekkelig stort antall tilgjengelige forsikringsavtaler på markedet, slik at vedkommende er i stand til å gi en anbefaling, i samsvar med faglige kriterier, av hvilken forsikringsavtale som er hensiktsmessig ut fra kundens behov.

3. Før en avtale inngås, skal forsikringsformidleren minst presisere, særlig på grunnlag av opplysninger fra kunden, kundens krav og behov samt begrunne hvert råd formidleren gir kunden om et bestemt forsikringsprodukt. Disse presiseringene skal tilpasses den foreslåtte forsikringsavtalens kompleksitet.

4. Det er ikke nødvendig å gi informasjonen nevnt i nr. 1, 2 og 3 dersom forsikringsformidleren utøver formidling av forsikringer mot store risikoer, eller når det er gjenforsikringsformidlere som utøver formidling.

5. Medlemsstatene kan opprettholde eller vedta strengere bestemmelser om informasjonskravene nevnt i nr. 1, forutsatt at disse bestemmelsene er i samsvar med fellesskapsretten.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de nasjonale bestemmelsene nevnt i første ledd.

For med alle egnede midler å skape en høy grad av klarhet skal Kommisjonen sikre at informasjonen om nasjonale bestemmelser den mottar, også videreføres til forbrukere og forsikringsformidlere.

⁽¹⁾ EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).

⁽²⁾ EFT L 360 av 9.12.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF.

*Artikkel 13***Informasjonsvilkår**

1. All informasjon som gis til kunder i henhold til artikkel 12 skal formidles
 - a) på papir eller et annet varig medium som er disponibelt og tilgjengelig for kunden,
 - b) på en tydelig og nøyaktig måte som er forståelig for kunden,
 - c) på et offisielt språk i den medlemsstat der forpliktelsen består, eller på et annet språk som partene er enige om.
2. Som unntak fra nr. 1 bokstav a) kan informasjonen nevnt i artikkel 12 formidles muntlig når kunden ber om det, eller når umiddelbar dekning er nødvendig. I slike tilfeller skal informasjonen i samsvar med nr. 1 formidles til kunden umiddelbart etter inngåelsen av forsikringsavtalen.
3. Når det gjelder telefonsalg, skal forhåndsinformasjonen gitt til kunden være i samsvar med fellesskapsbestemmelsene om fjernsalg av finansielle tjenester til forbrukere. Dessuten skal informasjonen i samsvar med nr. 1 gis til kunden umiddelbart etter inngåelsen av forsikringsavtalen.

KAPITTEL IV

SLUTTBESTEMMELSER*Artikkel 14***Rett til klageadgang**

Medlemsstatene skal påse at vedtak som gjelder en forsikringsformidler, en gjenforsikringsformidler eller et forsikringsforetak og som er gjort i henhold til lover og forskrifter vedtatt i samsvar med dette direktiv, kan omfattes av klageadgang.

*Artikkel 15***Oppheving**

Direktiv 77/92/EØF oppheves med virkning fra datoen nevnt i artikkel 16 nr. 1.

*Artikkel 16***Innarbeiding i nasjonal lovgivning**

1. Medlemsstatene skal innen 15. januar 2005 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de lover og forskrifter som de vedtar på det området dette direktiv omhandler. Denne oversendelsen skal inneholde en tabell som viser de nasjonale bestemmelser som svarer til dette direktiv.

*Artikkel 17***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

*Artikkel 18***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 9. desember 2002.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

H. C. SCHMIDT

Formann